

Αποτελέσματα έρευνας κοινής γνώμης για τη διαφθορά στην Ελλάδα - Ιούλιος 2023

ΕΡΕΥΝΑ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΑΠΟΨΕΩΝ
ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ | ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Ταυτότητα Έρευνας

Σκοπός της έρευνας:	Διερεύνηση των ΑΠΟΦΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑ και την ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ.
Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δείγματος:	Πανελλαδική κάλυψη στον γενικό πληθυσμό από 17 ετών και άνω
Το μέγεθος του δείγματος:	Σχεδιασμένο δείγμα 1.100 ατόμων. Πραγματοποιήθηκαν 1.104 συνεντεύξεις.
Μέθοδος δειγματοληψίας:	Στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Το δείγμα κατανεμήθηκε με τη μέθοδο των ποσοστώσεων, με αναλογία κατοίκων ως προς τις Περιφέρειες, το φύλο και την ηλικία.
Το χρονικό διάστημα συλλογής στοιχείων:	Από 18 έως 21 Ιουλίου 2023
Μέθοδος συλλογής στοιχείων:	Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με χρήση συστήματος CATI και δομημένου ερωτηματολογίου
Παράμετροι της στατιστικής στάθμισης του δείγματος:	Τα αποτελέσματα της έρευνας δεν έχουν σταθμιστεί.
Response rate:	Το ποσοστό απόκρισης ανέρχεται στο 8,9%
Σκόλια διενεργήσαντος την έρευνα:	Ενδέχεται το σύνολο των απαντήσεων σε κάποιες ερωτήσεις να μην αθροίζει στο εκατό λόγω των στρογγυλοποιήσεων

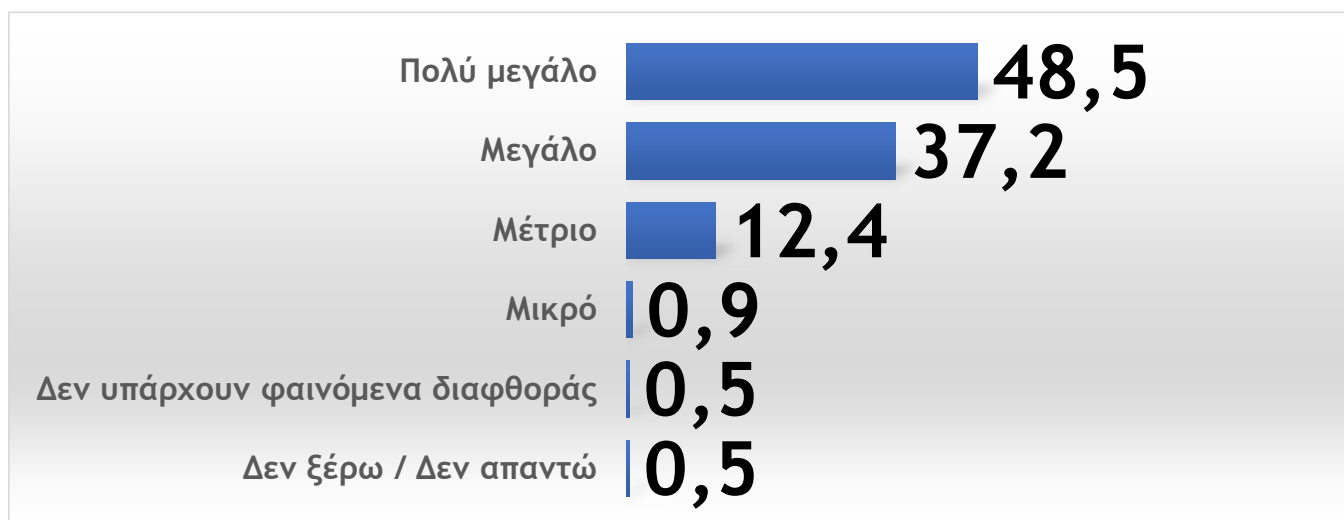
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 1

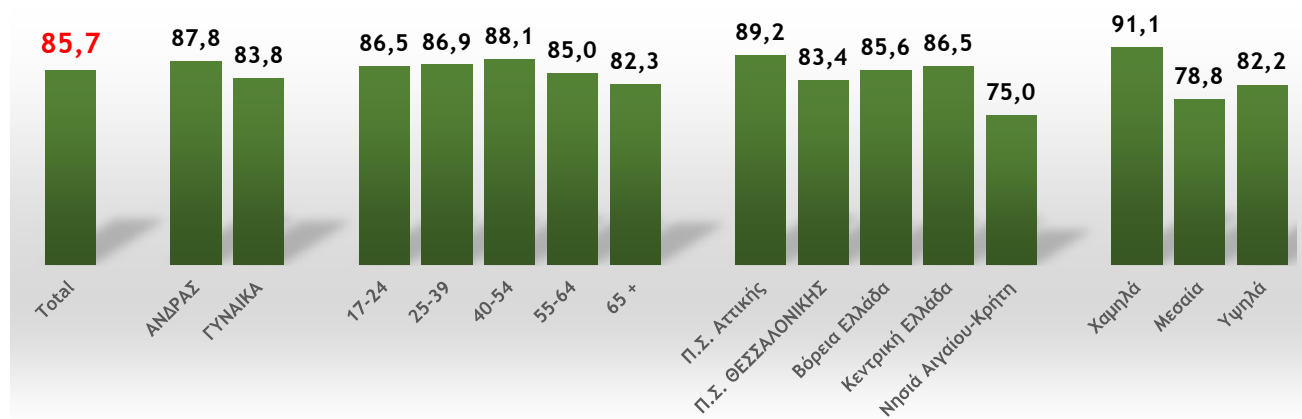
Πολλές φορές στην καθημερινότητά μας γίνεται λόγος για φαινόμενα διαφθοράς σε διάφορες πτυχές της δημόσιας ζωής. Με βάση τη δική σας προσωπική εμπειρία, από αυτά που έχετε δει ή ακούσει, θεωρείτε ότι υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα και σε ποιο βαθμό;

Ερώτηση 1

Πολλές φορές στην καθημερινότητά μας γίνεται λόγος για φαινόμενα διαφθοράς σε διάφορες πτυχές της δημόσιας ζωής. Με βάση τη δική σας προσωπική εμπειρία, από αυτά που έχετε δει ή ακούσει, θεωρείτε ότι υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα και σε ποιο βαθμό;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ «Πολύ μεγάλο» και «Μεγάλο»:

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 2

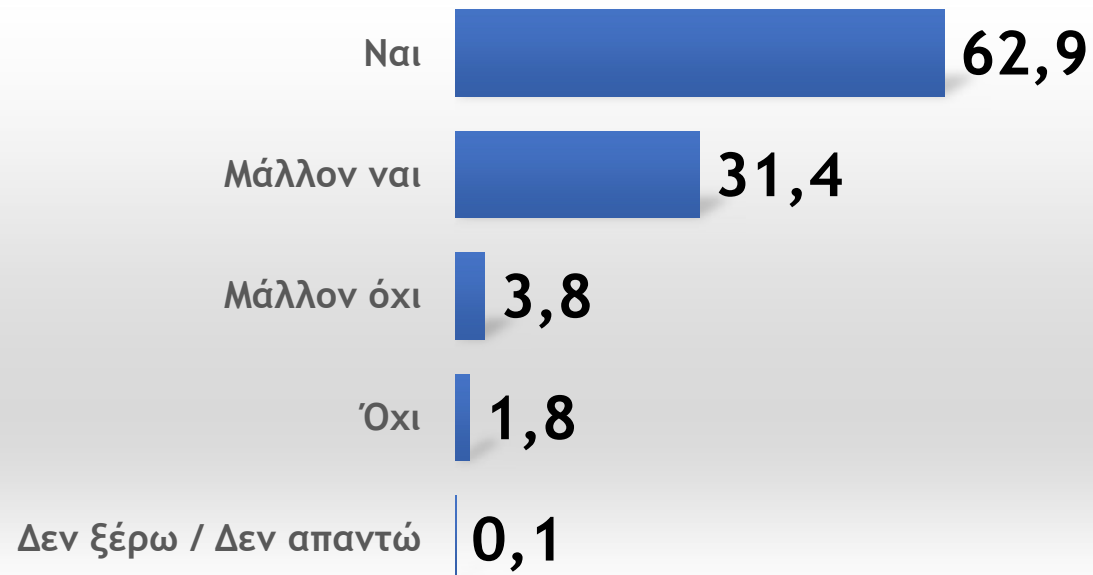
Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι υπάρχει διαφθορά στην Ελλάδα;

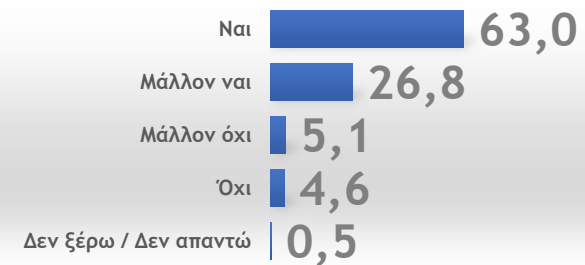
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 3

Πιστεύετε ότι υπάρχει ανοχή της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς;

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

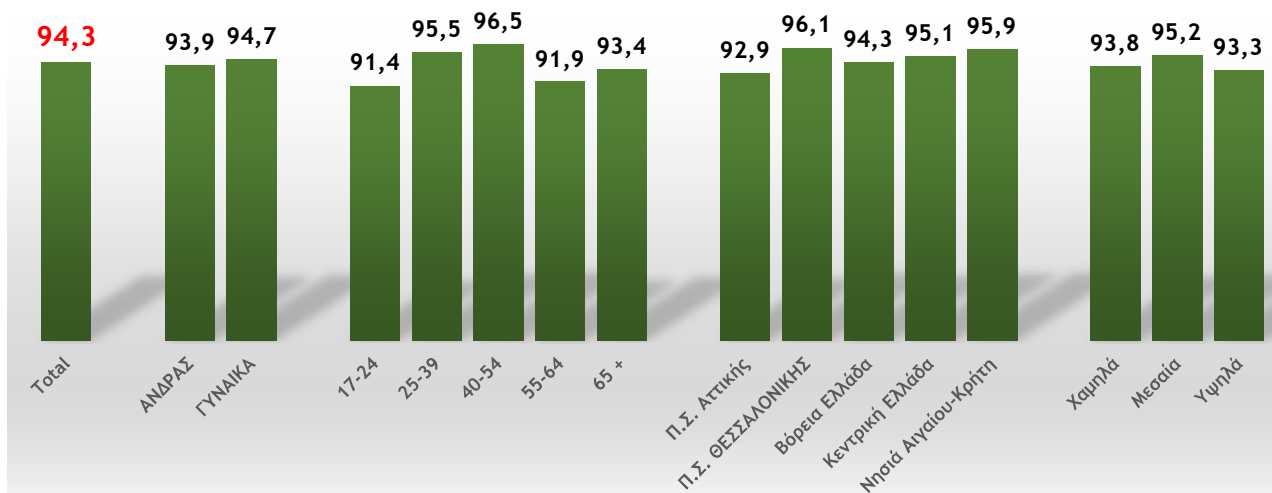

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 3

Πιστεύετε ότι υπάρχει ανοχή της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «Ναι» + «Μάλλον ναι»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 4

Κατά τη γνώμη σας γιατί υπάρχει ανοχή;

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

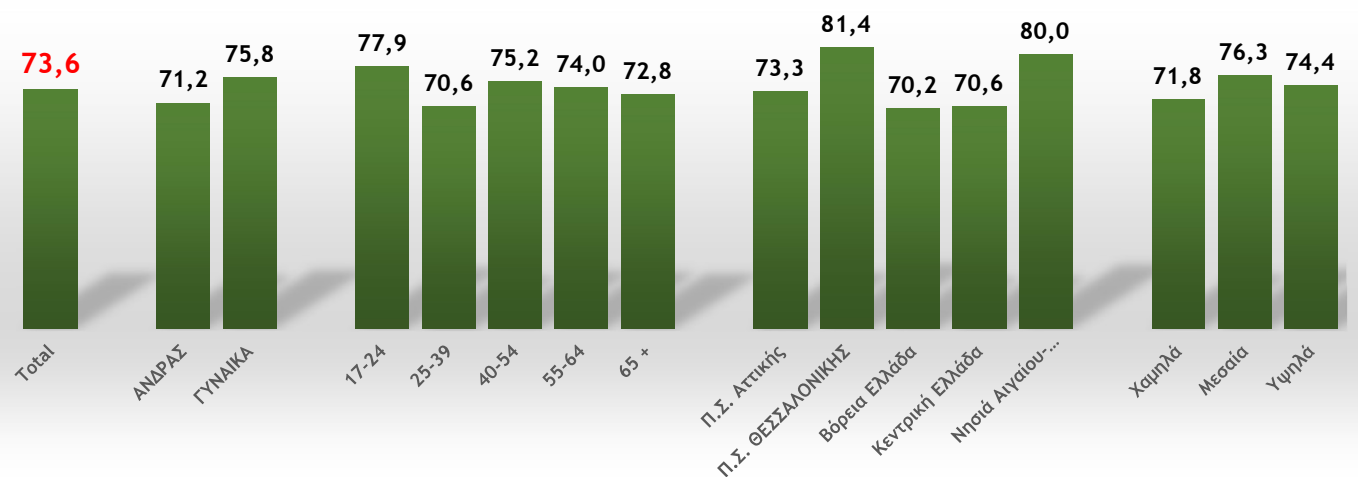

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 4

Κατά τη γνώμη σας γιατί υπάρχει ανοχή;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «Γιατί προτάσσεται το ατομικό συμφέρον έναντι του κοινωνικού/ συλλογικού»

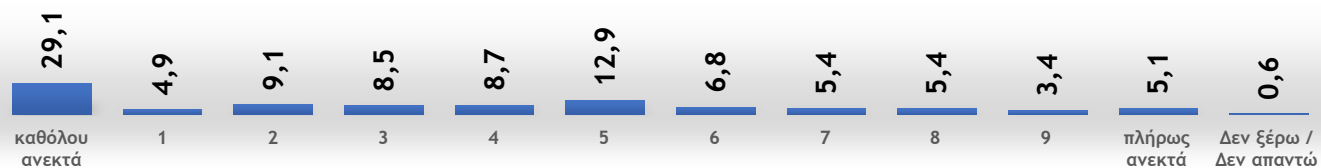

Έρευνα Κοινής Γνώμης

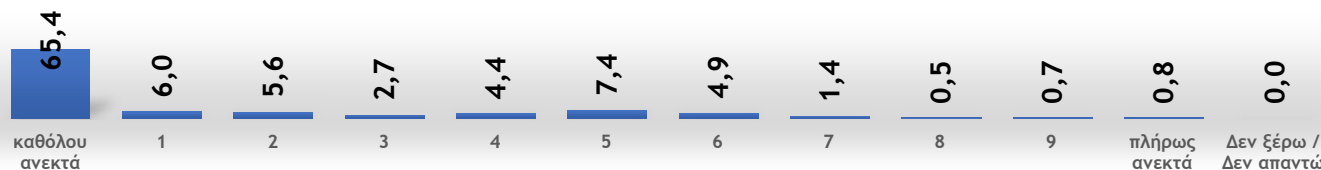
Ερώτηση 5

Πόσο ανεκτά είναι για εσάς προσωπικά αυτά τα φαινόμενα διαφθοράς σε μία κλίμακα από το 0 έως το 10 όπου 0 = καθόλου ανεκτά και 10 = πλήρως ανεκτά;

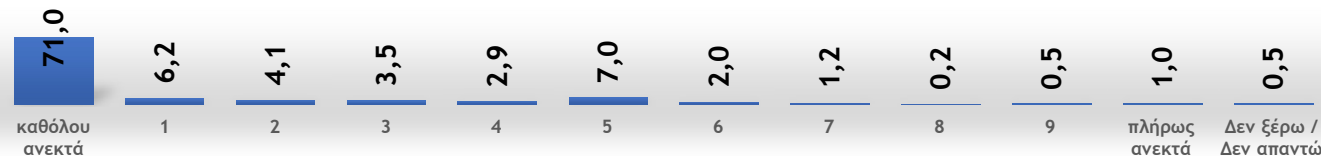
1. Δώρο μικρής αξίας σε γιατρό δημόσιου νοσοκομείου ως έκφραση ευγνωμοσύνης

2. Παροχή ποσού μικρής αξίας σε δημόσιο υπάλληλο για την ταχύτερη εξυπηρέτηση σε αίτημα πολίτη (π.χ. έκδοση οικοδομικής άδειας)

3. Μη επιβολή προστίμου κατόπιν ελέγχου (π.χ. σε εστιατόριο) με αντάλλαγμα δωρεάν δείπνο

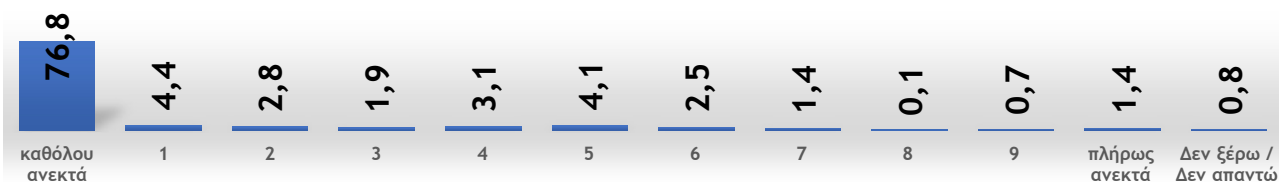

Έρευνα Κοινής Γνώμης

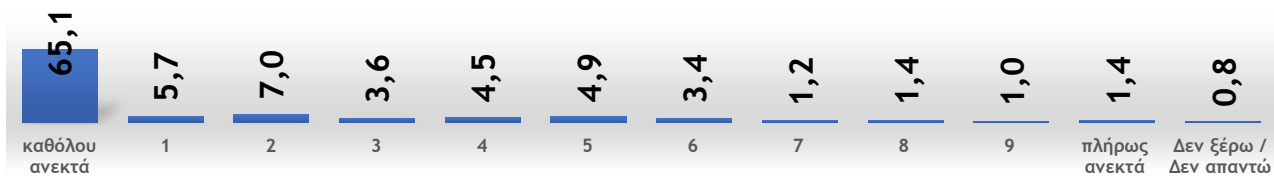
Ερώτηση 5

Πόσο ανεκτά είναι για εσάς προσωπικά αυτά τα φαινόμενα διαφθοράς σε μία κλίμακα από το 0 έως το 10 όπου 0 = καθόλου ανεκτά και 10 = πλήρως ανεκτά;

4. Απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης κατασκευής έργου σε εταιρεία συμφερόντων του συζύγου της αρμόδιας υπουργού

5. Παρέμβαση πολιτικού προσώπου για διεκπεραίωση υπόθεσης πολίτη

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 5

Πόσο ανεκτά είναι για εσάς προσωπικά αυτά τα φαινόμενα διαφθοράς σε μία κλίμακα από το 0 έως το 10 όπου 0 = καθόλου ανεκτά και 10 = πλήρως ανεκτά;

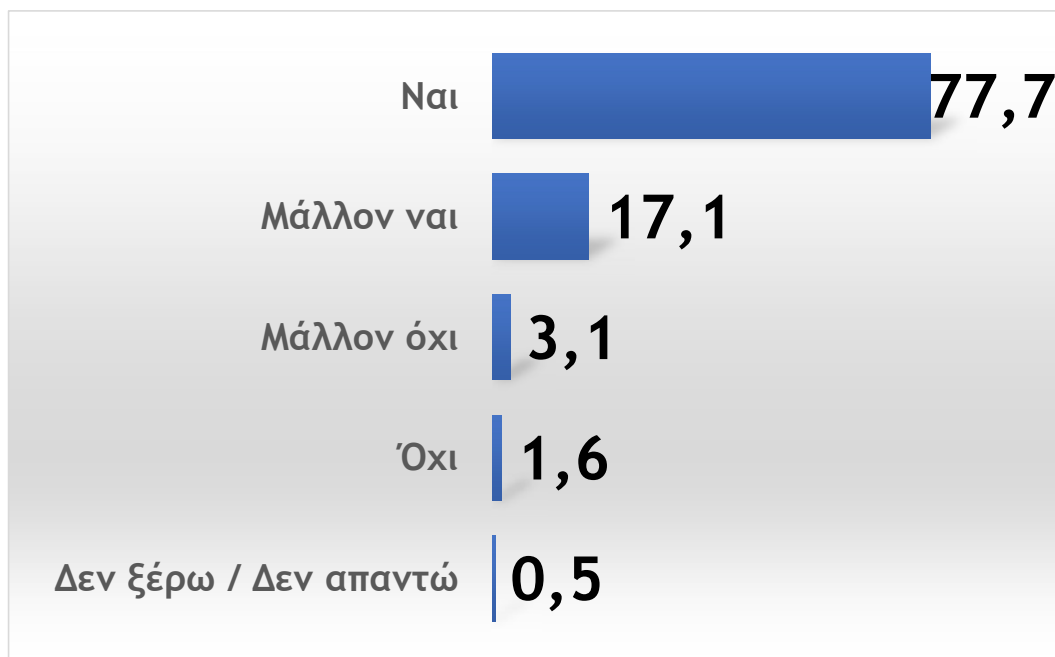
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «καθόλου ανεκτά»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 6

Πιστεύετε ότι η διαφθορά μειώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς (π.χ. κόμματα, κυβερνήσεις, δικαιοσύνη);

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

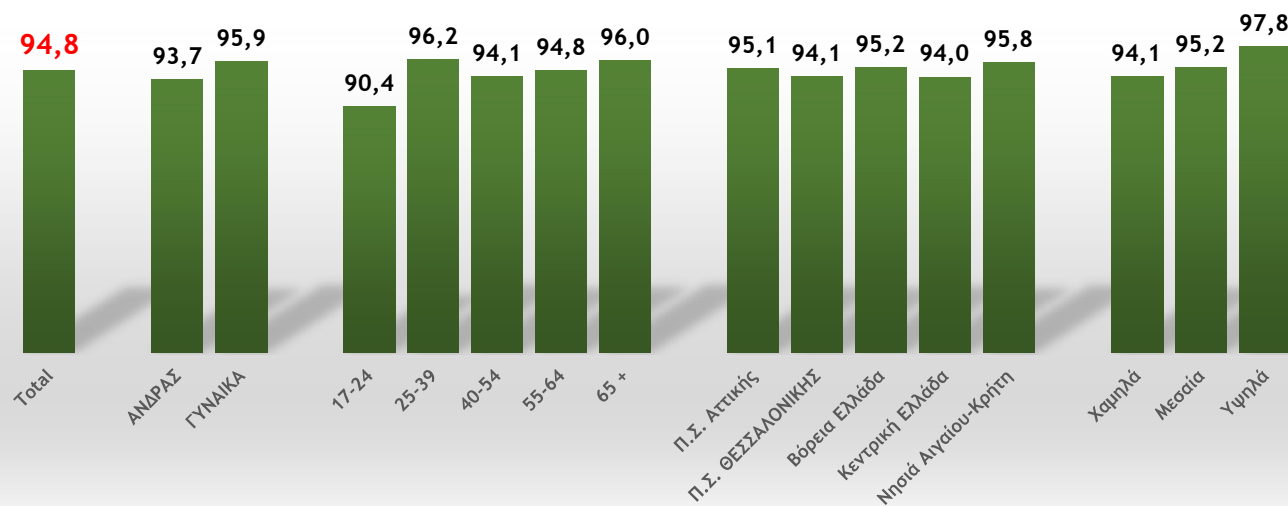

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 6

Πιστεύετε ότι η διαφθορά μειώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς (π.χ. κόμματα, κυβερνήσεις, δικαιοσύνη);

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «Ναι» + «Μάλλον ναι»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 7

Πόσο θεωρείτε ότι επηρεάζει η διαφθορά την οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

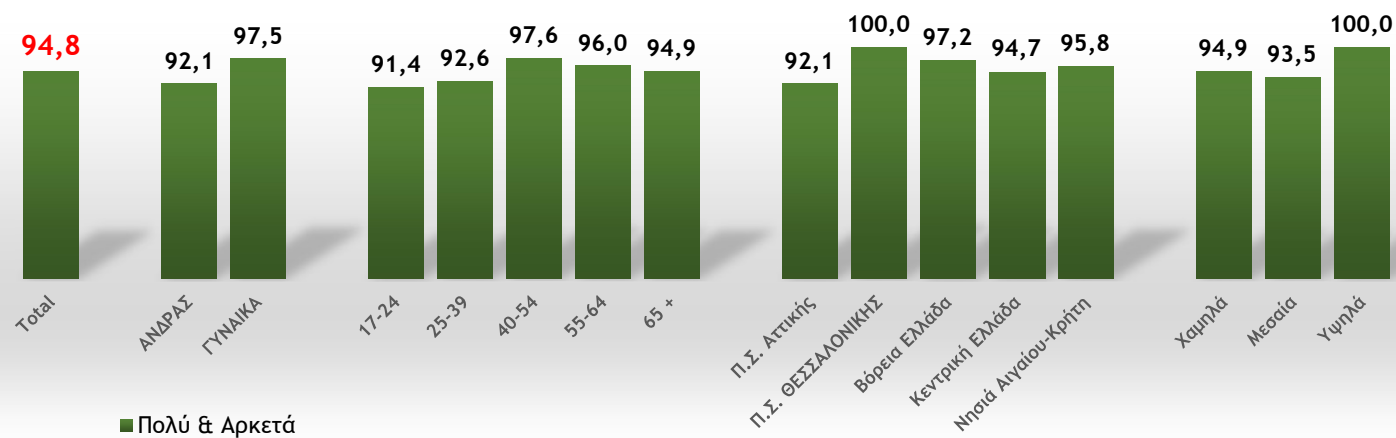

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 7

Πόσο θεωρείτε ότι επηρεάζει η διαφθορά την οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ «Πολύ» και «Αρκετά»:

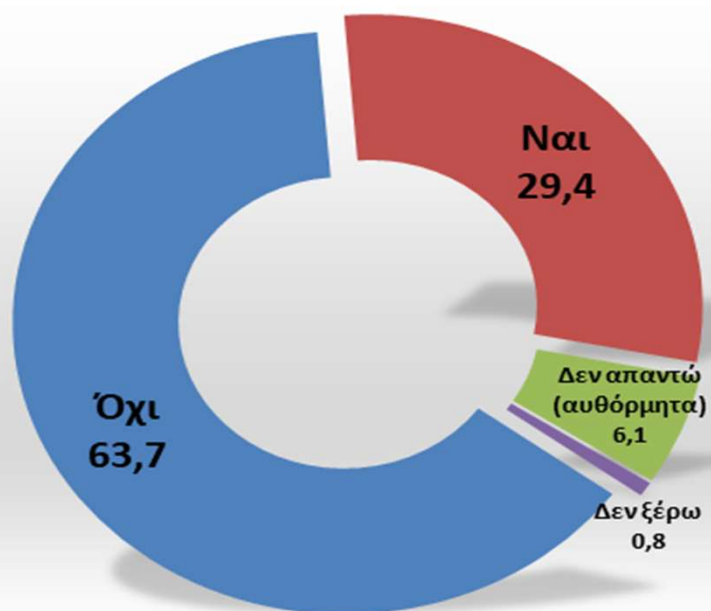
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 8

Εσείς προσωπικά έχετε γίνει μάρτυρας κάποιου περιστατικού ή περιστατικών διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες;

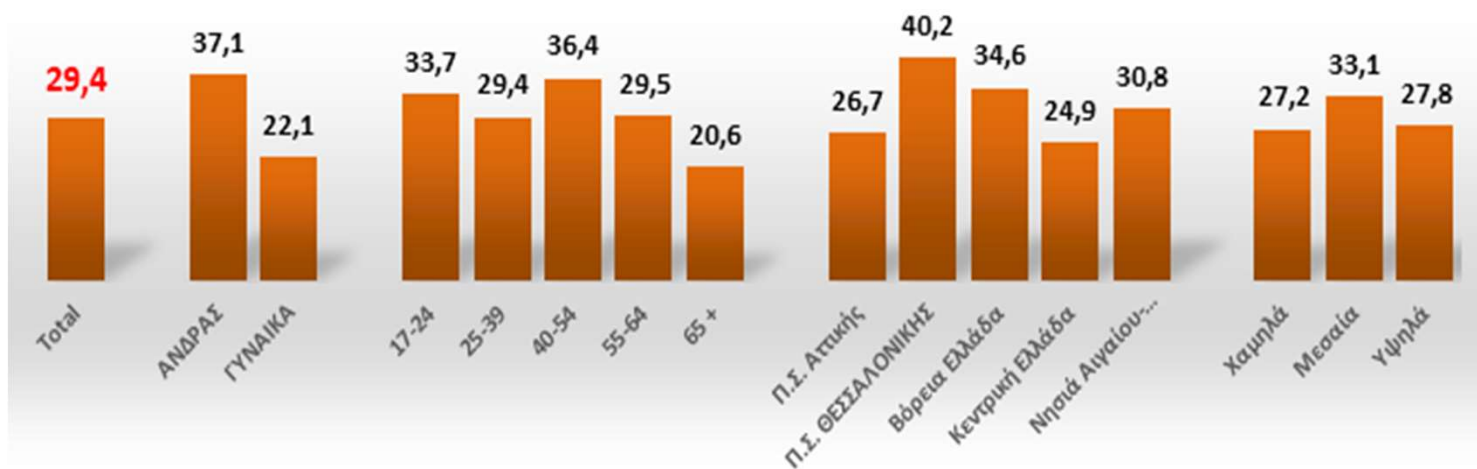
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 8

Εσείς προσωπικά έχετε γίνει μάρτυρας κάποιου περιστατικού ή περιστατικών διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

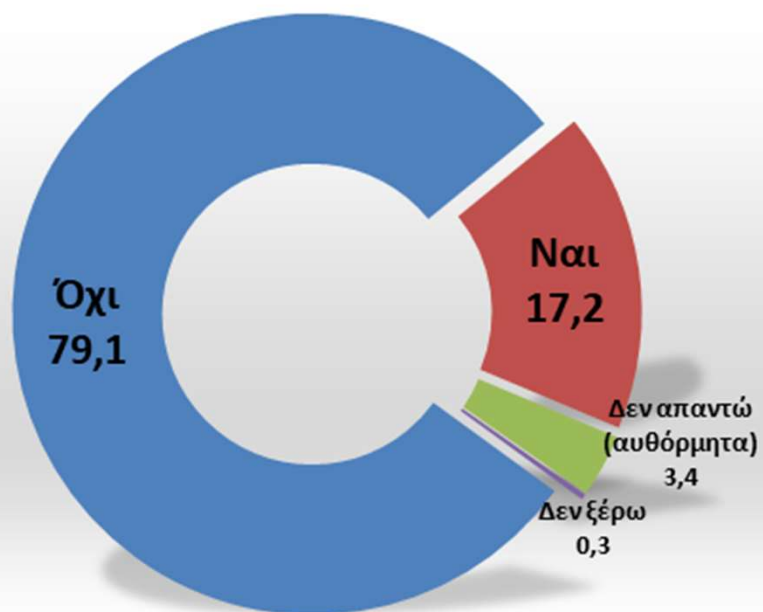
«**Ναι**»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 9

Καταγγείτε το συγκεκριμένο περιστατικό ή τα συγκεκριμένα περιστατικά;

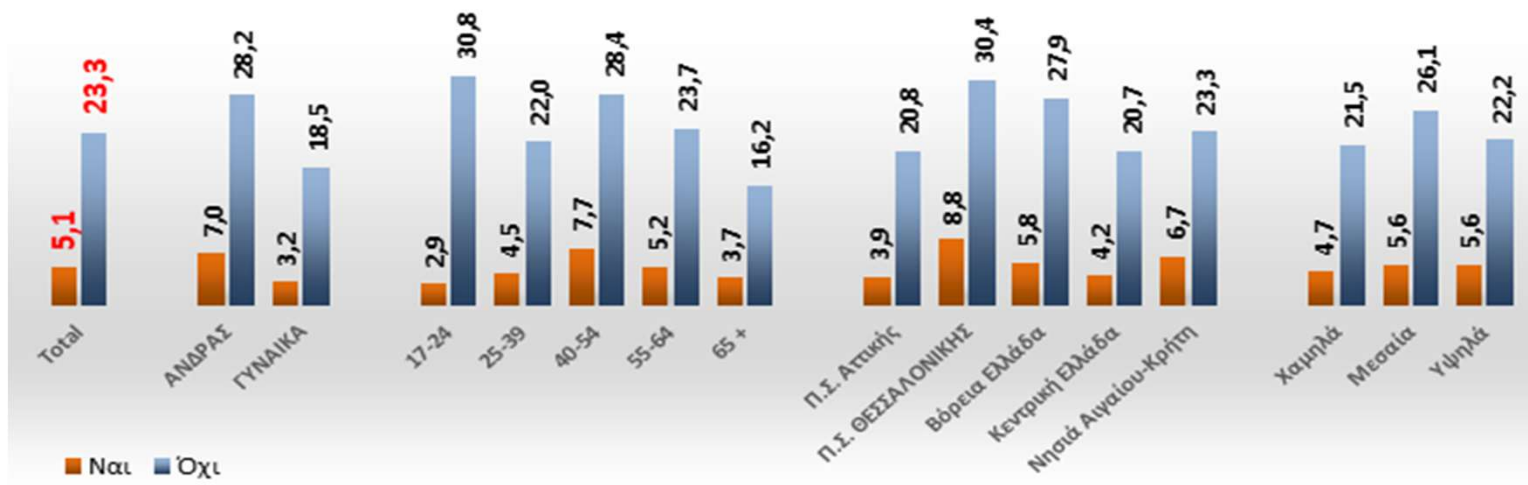

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 9

Καταγγείλατε το συγκεκριμένο περιστατικό ή τα συγκεκριμένα περιστατικά;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «Ναι»
και «Όχι» ΜΕ ΑΝΑΓΩΓΗ ΣΤΟ
ΣΥΝΟΛΟ:

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 10

Σε ποιον φορέα υποβάλλατε την καταγγελία σας;

ΑΦΟΡΑ ΟΣΟΥΣ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ «**Ναι**» ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ: «Εσείς προσωπικά έχετε γίνει μάρτυρας κάποιου περιστατικού ή περιστατικών διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες;» / **N = 29,4%**

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 11

Εσείς προσωπικά τι θα προτείνετε για την αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς στην Ελλάδα;

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 12

Πόσο πιστεύετε ότι επηρεάζεται η καθημερινότητα του πολίτη από την ύπαρξη διαφθοράς (π.χ. ισονομία, ίσες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας, πρόσβαση σε δομές υγείας, παιδεία, δικαιοσύνη);

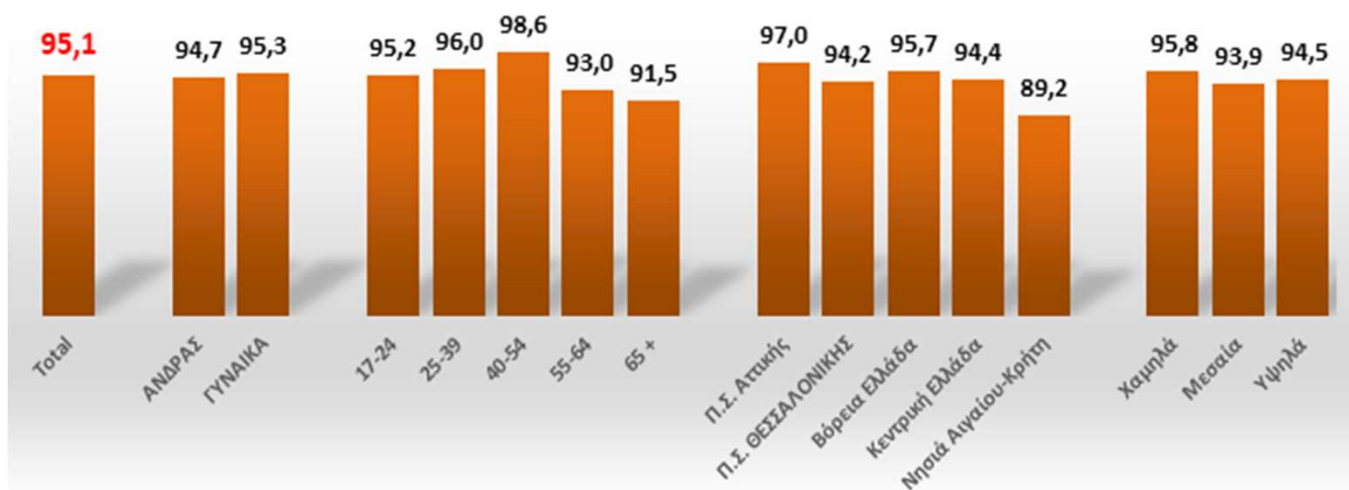
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 12

Πόσο πιστεύετε ότι επηρεάζεται η καθημερινότητα του πολίτη από την ύπαρξη διαφθοράς (π.χ. ισονομία, ίσες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας, πρόσβαση σε δομές υγείας, παιδεία, δικαιοσύνη);

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

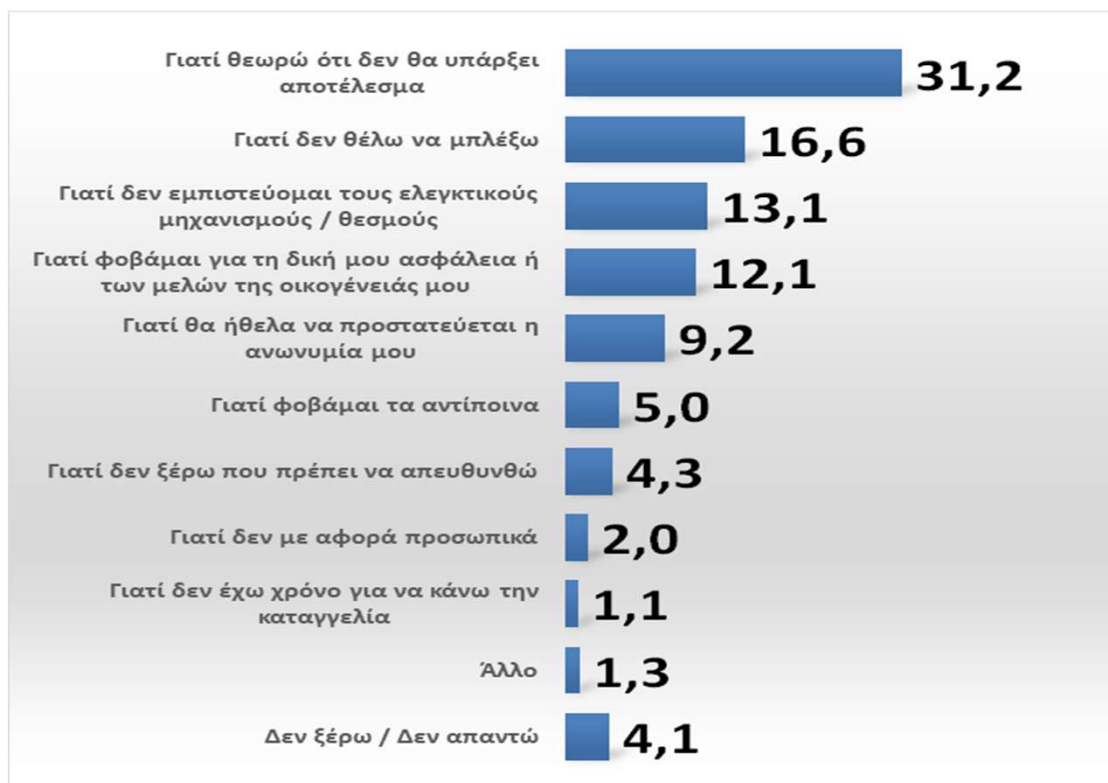
«Πολύ» + «Αρκετά»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 13

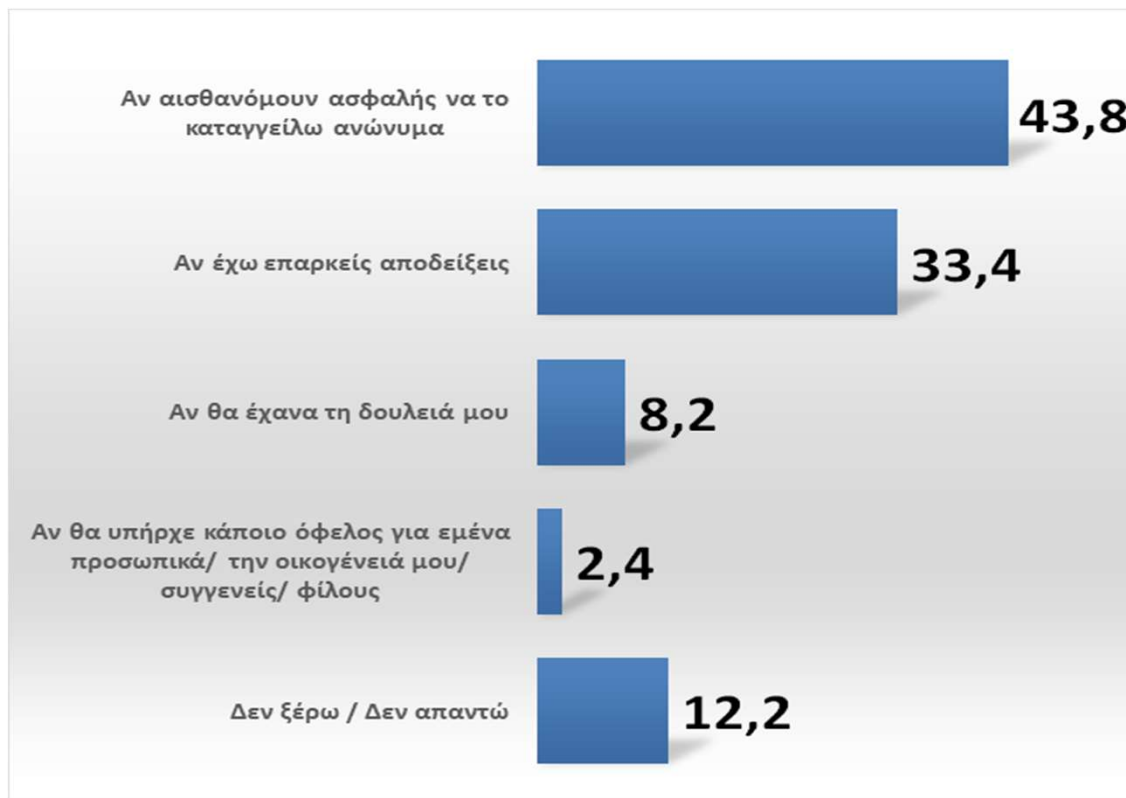
Για ποιον λόγο **δεν** θα καταγγέλλατε το περιστατικό διαφθοράς;

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 14

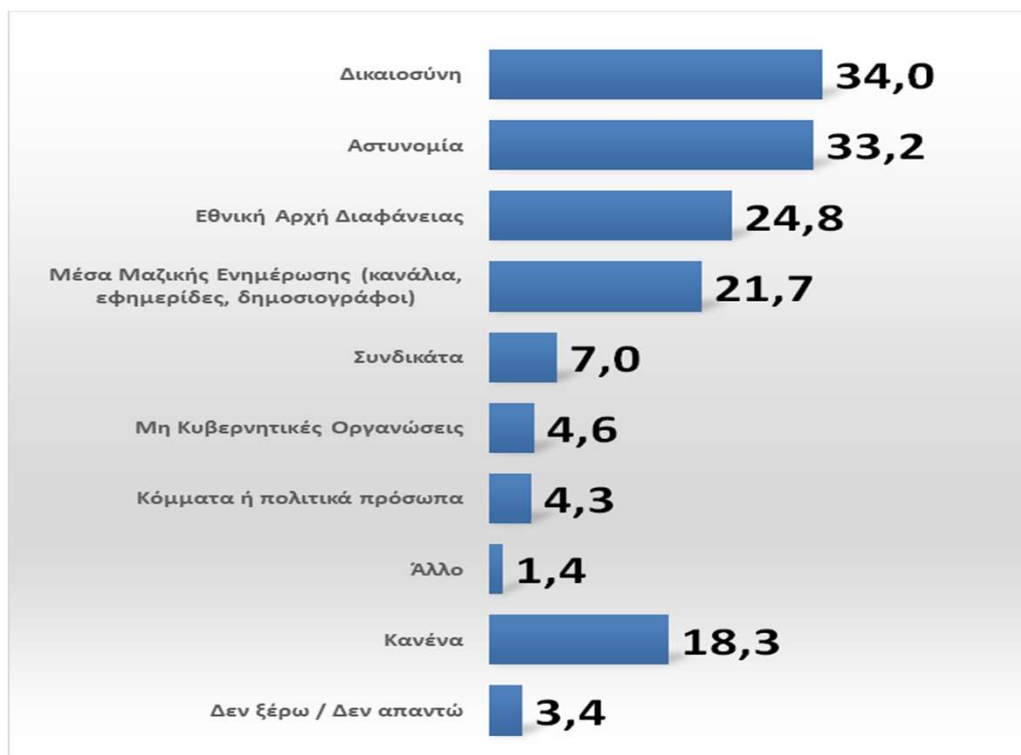
Από ποιους παράγοντες εξαρτάται αν τελικά θα καταγγέλλατε το περιστατικό διαφθοράς;

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 15

Ποιον από τους παρακάτω φορείς θα εμπιστευόσασταν περισσότερο για να καταγγείλετε ένα φαινόμενο διαφθοράς;

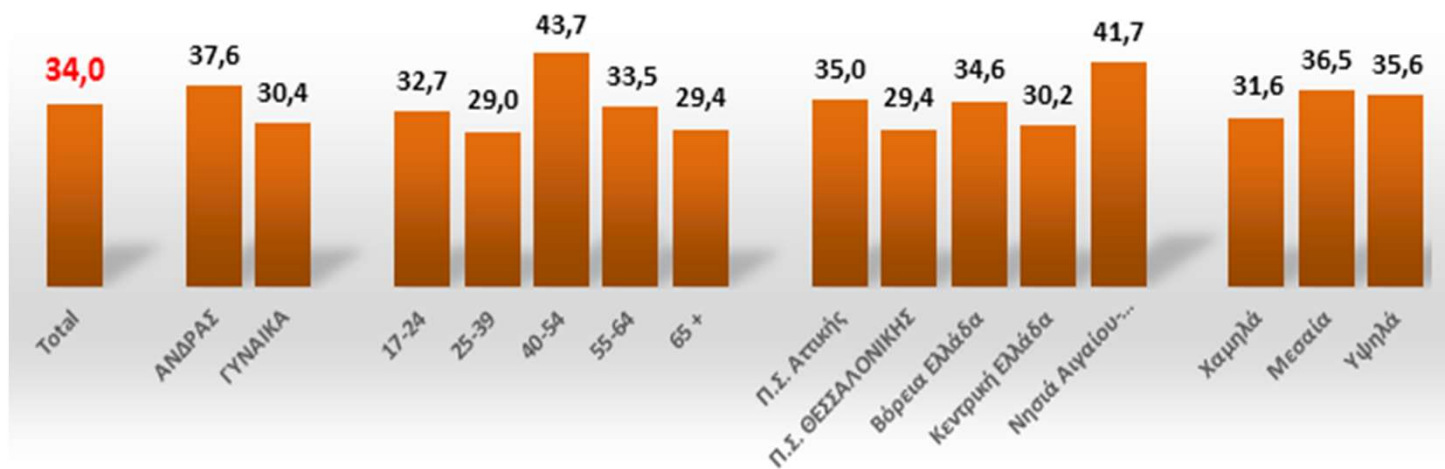
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 15

Ποιον από τους παρακάτω φορείς θα εμπιστευόσασταν περισσότερο για να καταγγείλετε ένα φαινόμενο διαφθοράς;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

«Δικαιοσύνη»:

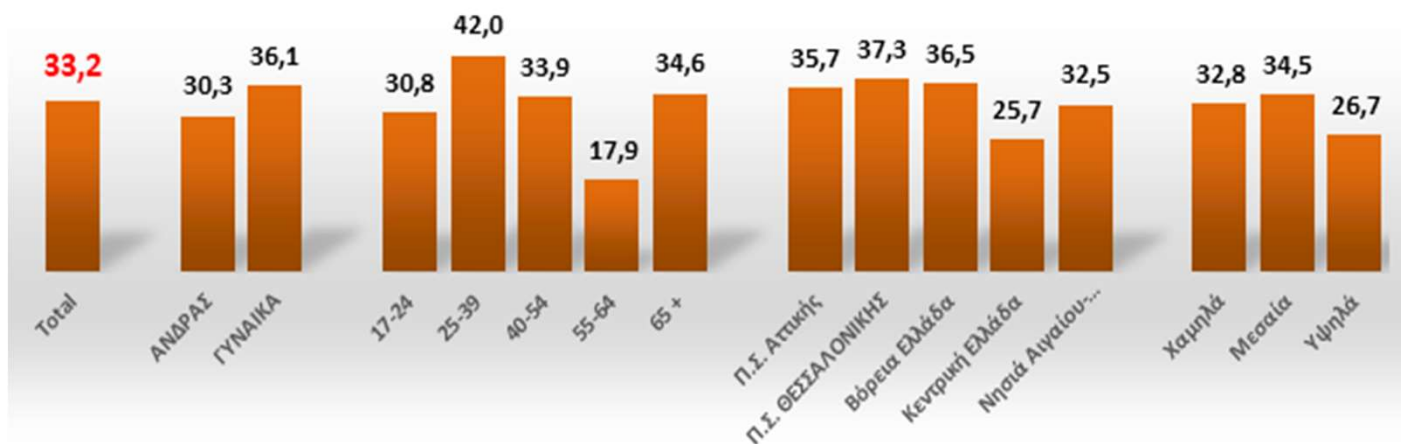
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 15

Ποιον από τους παρακάτω φορείς θα εμπιστευόσασταν περισσότερο για να καταγγείλετε ένα φαινόμενο διαφθοράς;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

«Αστυνομία»:

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 16

Γνωρίζετε την Εθνική Αρχή Διαφάνειας;

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

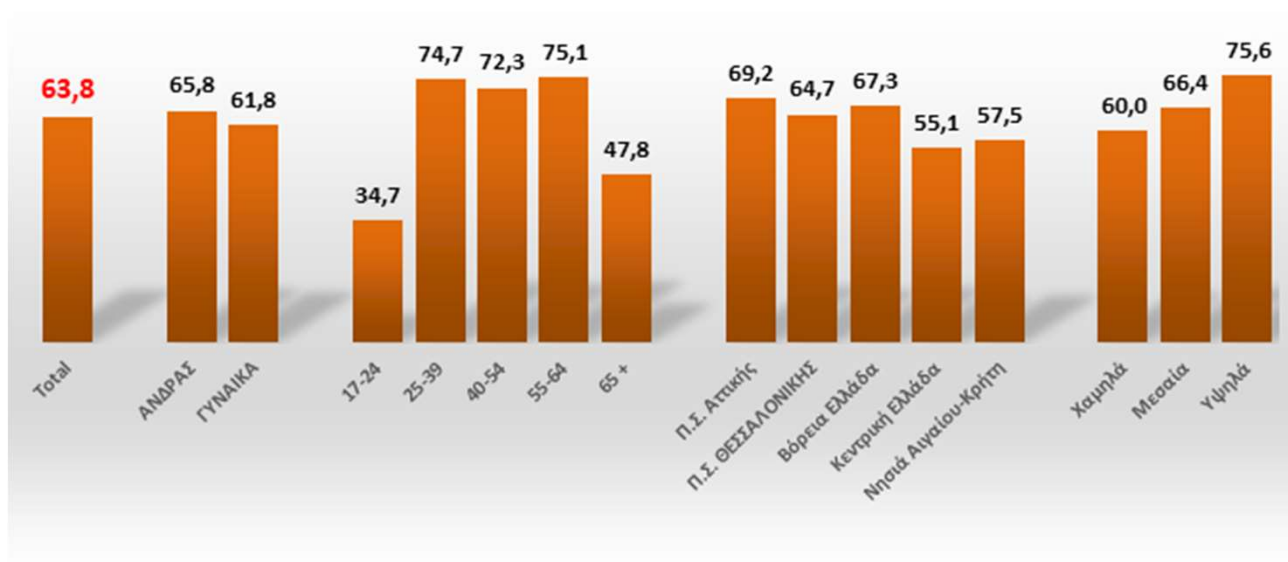
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 16

Γνωρίζετε την Εθνική Αρχή Διαφάνειας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «**Ναι**»

+ «**Μάλλον ναι**»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 17

Γνωρίζετε το έργο και τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

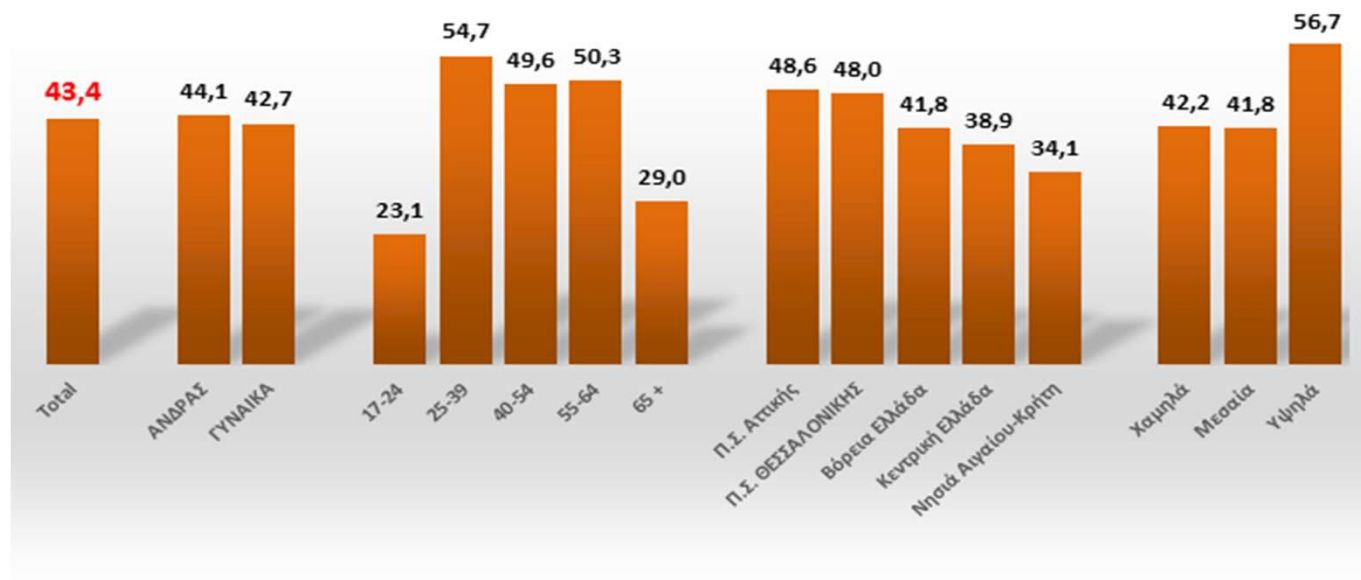

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 17

Γνωρίζετε το έργο και τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

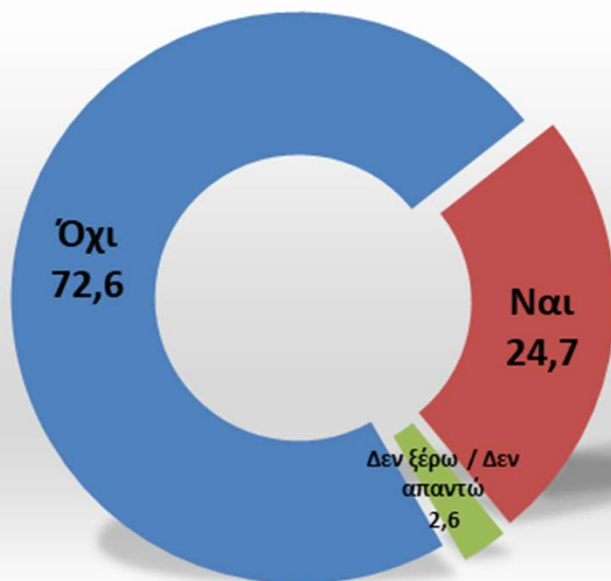
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: «**Ναι**»
+ «**Μάλλον ναι**»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 18

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

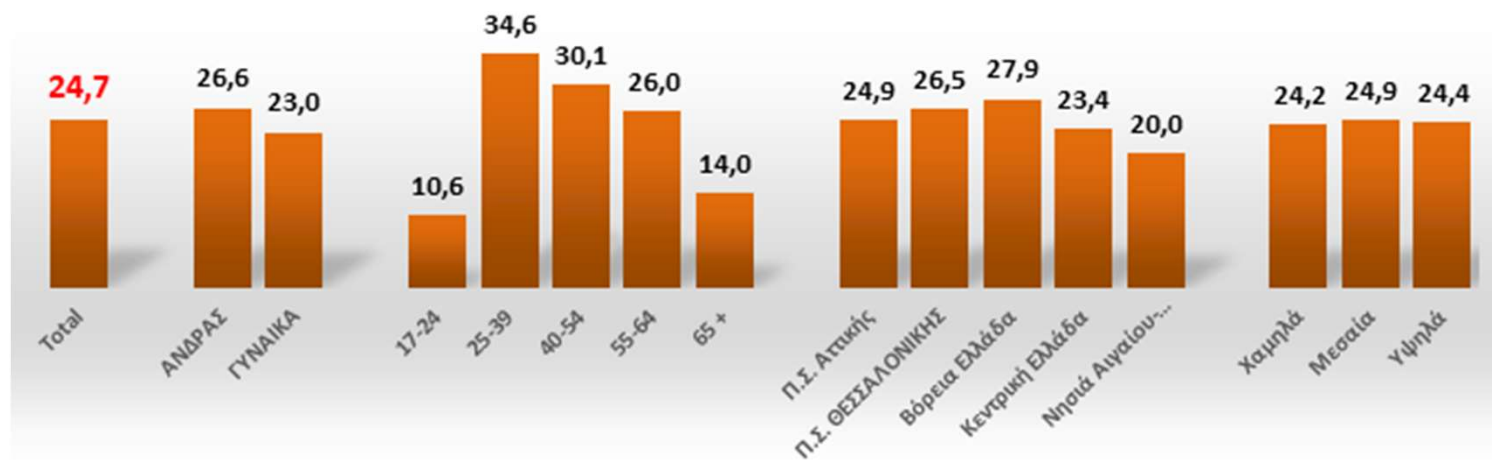
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 18

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

«**ΝΑΙ**»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 19

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

ΑΦΟΡΑ ΟΣΟΥΣ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ «**Ναι**» ή «**Μάλλον ναι**» ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: «Γνωρίζετε την Εθνική Αρχή Διαφάνειας;». «Γνωρίζετε το έργο και τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;», «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;», / **N = 65,9%**

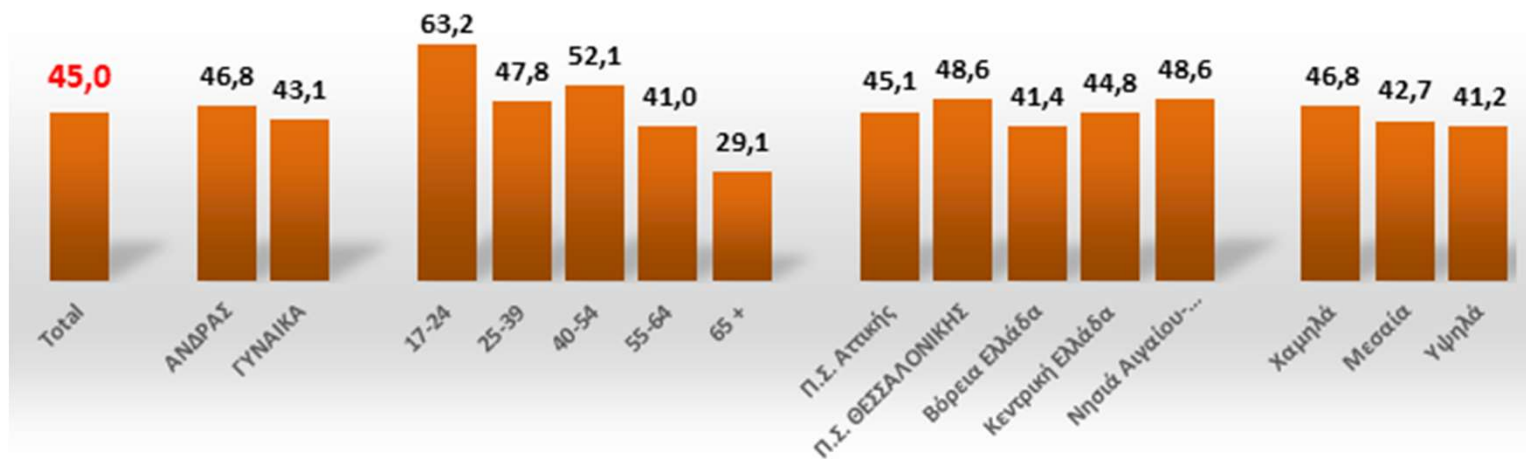

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 19

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ: «Internet»

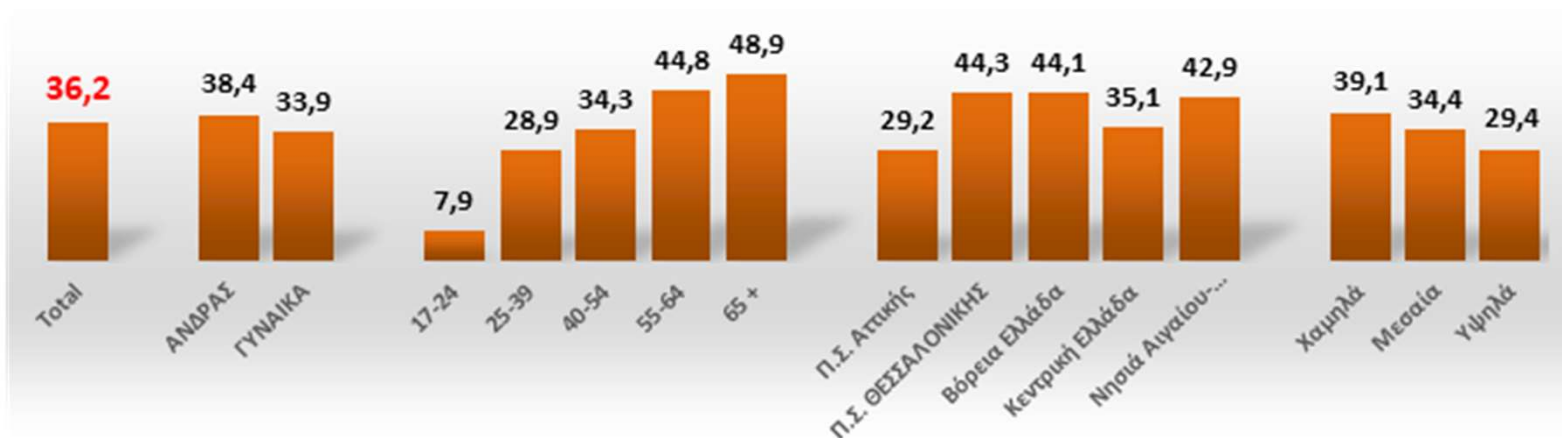

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 19

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες έχετε ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ: «Τηλεόραση»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 20

Ποιο από τα παρακάτω κανάλια επικοινωνίας θα προτιμούσατε περισσότερο για να καταγγείλετε υποθέσεις διαφθοράς;

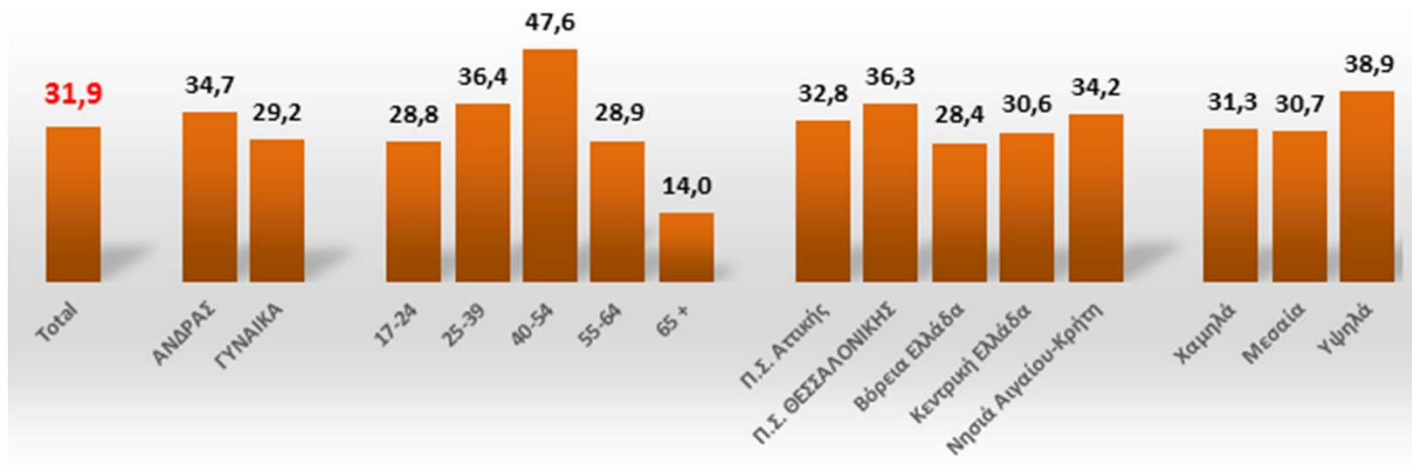

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 20

Ποιο από τα παρακάτω κανάλια επικοινωνίας θα προτιμούσατε περισσότερο για να καταγγείλετε υποθέσεις διαφθοράς;

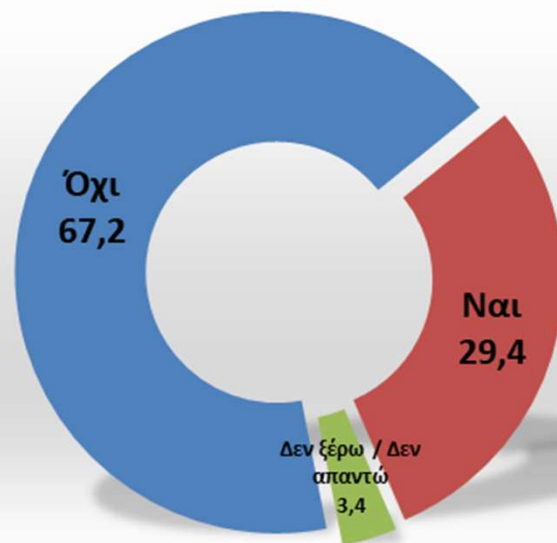
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ: «Ηλεκτρονική καταγγελία στο site της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 21

Έχετε παρακολουθήσει κάποια διαφημιστική καμπάνια της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) στο διαδίκτυο και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης;

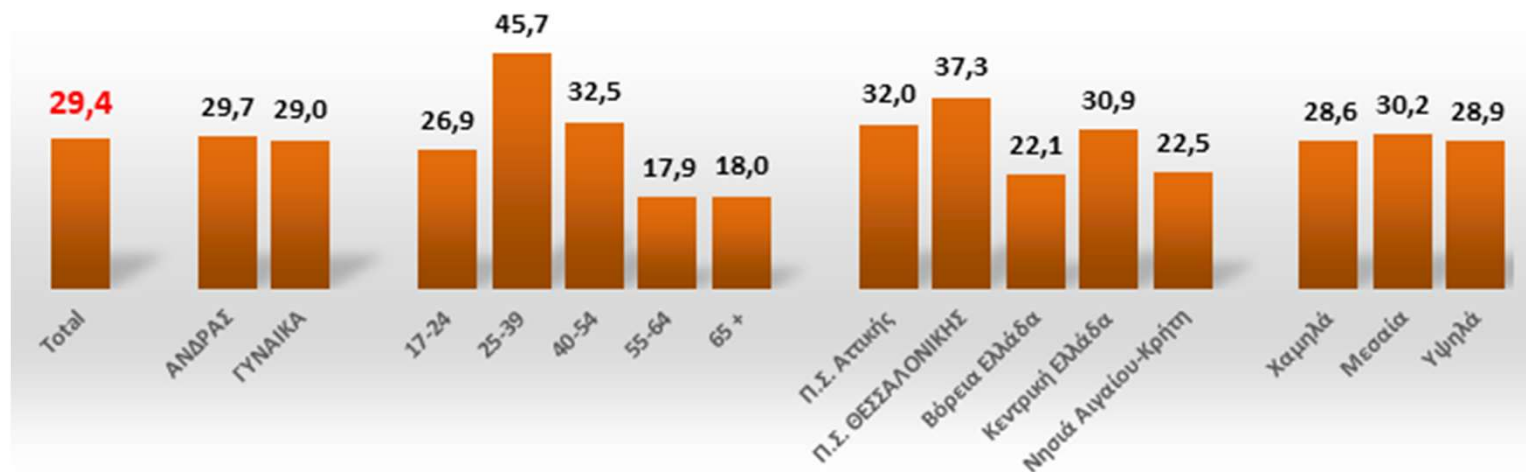
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 21

Έχετε παρακολουθήσει κάποια διαφημιστική καμπάνια της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) στο διαδίκτυο και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

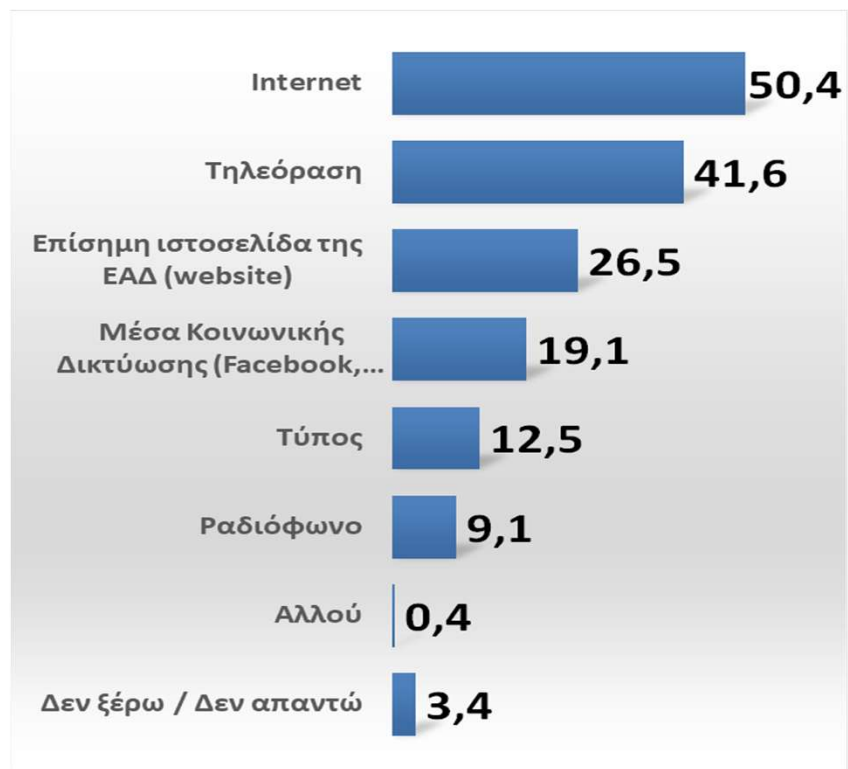
«Ναι»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 22

Ποια από τα παρακάτω κανάλια επικοινωνίας θα επιλέγατε για την ενημέρωσή σας αναφορικά με τις δράσεις και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ);

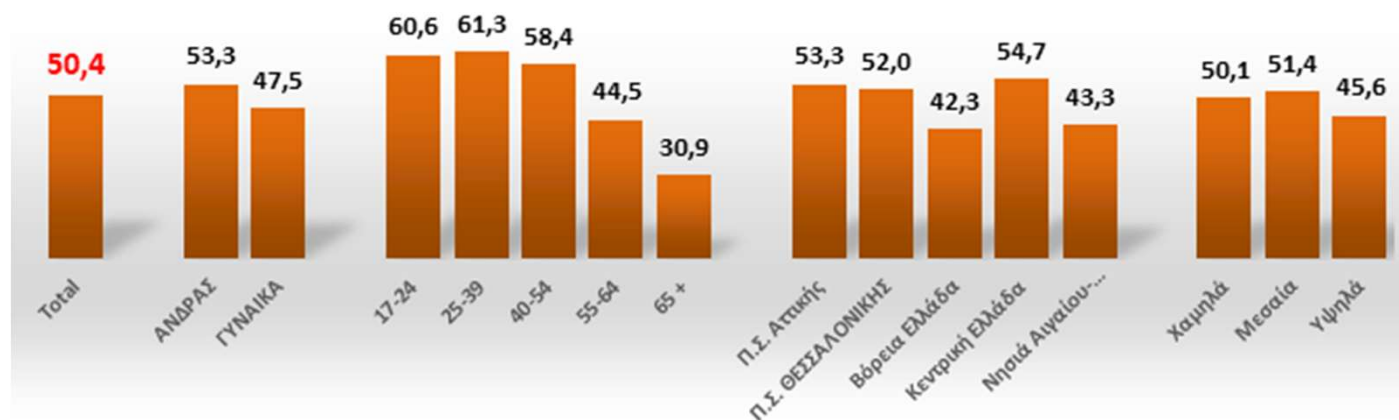
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 22

Ποια από τα παρακάτω κανάλια επικοινωνίας θα επιλέγατε για την ενημέρωσή σας αναφορικά με τις δράσεις και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ);

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ:

«Internet»

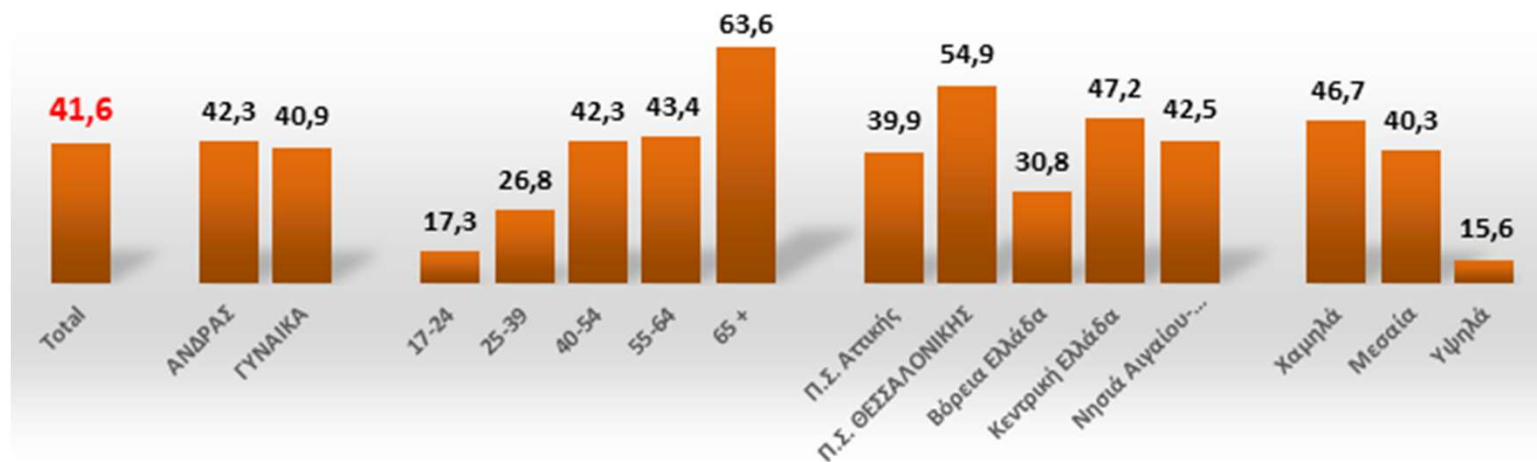
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 22

Ποια από τα παρακάτω κανάλια επικοινωνίας θα επιλέγατε για την ενημέρωσή σας αναφορικά με τις δράσεις και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ);

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ:

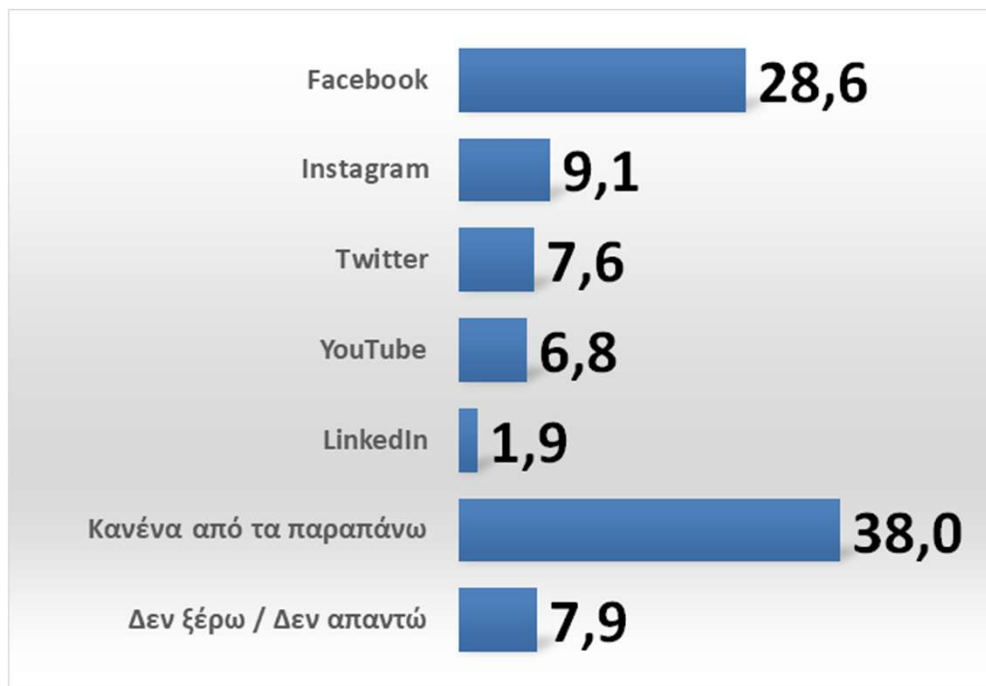
«Τηλεόραση»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 23

Ειδικά για τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης ποιο από τα παρακάτω μέσα επιλέγετε για να ενημερωθείτε για τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ);

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 24

Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών, των μαθητριών και γενικά της νέας γενιάς σε θέματα διαφθοράς και διαφάνειας;

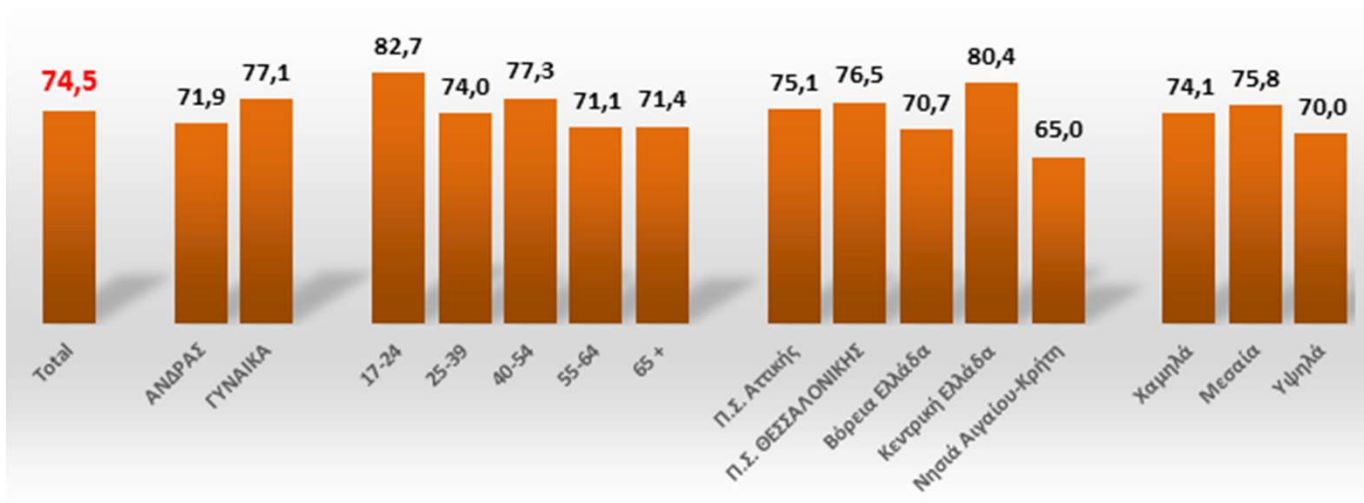
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 24

Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών, των μαθητριών και γενικά της νέας γενιάς σε θέματα διαφθοράς και διαφάνειας;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

«Πολύ» + «Αρκετά»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 25

Αν έπρεπε να συμπυκνώσετε σε μία φράση τον σκοπό και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ποια από τις παρακάτω θα επιλέγατε;

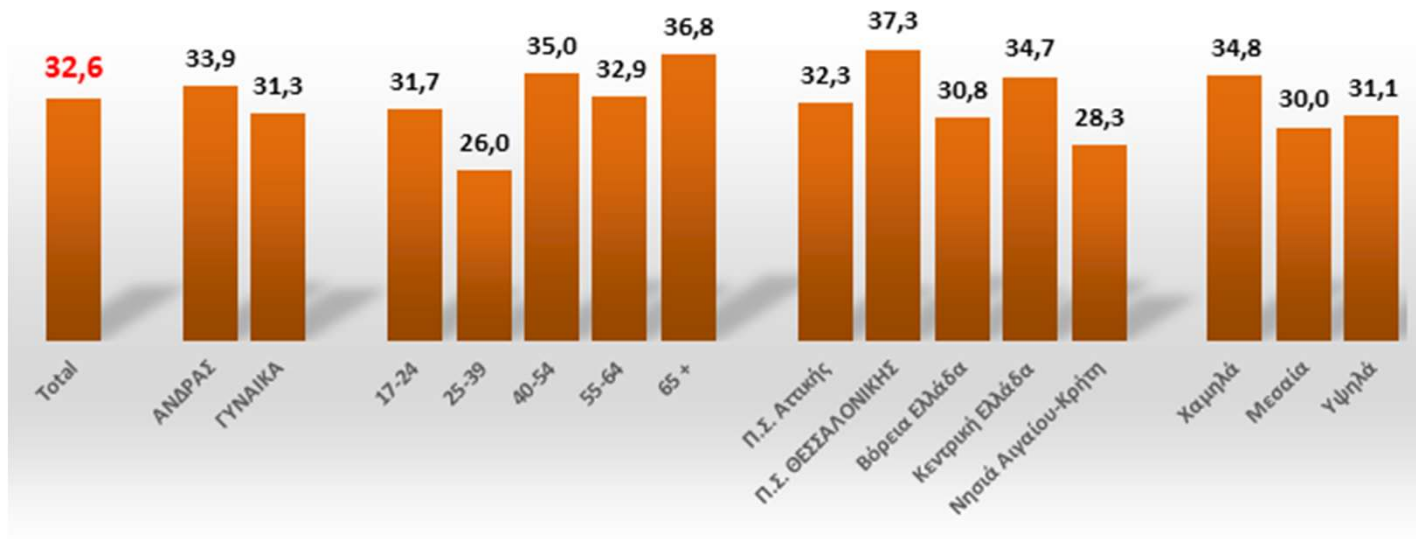
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 25

Αν έπρεπε να συμπυκνώσετε σε μία φράση τον σκοπό και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ποια από τις παρακάτω θα επιλέγατε;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ:

«Καταπολέμηση της διαφθοράς»

Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 26

Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στην αντιμετώπιση της διαφθοράς;

Προηγούμενη έρευνα 09_2022:

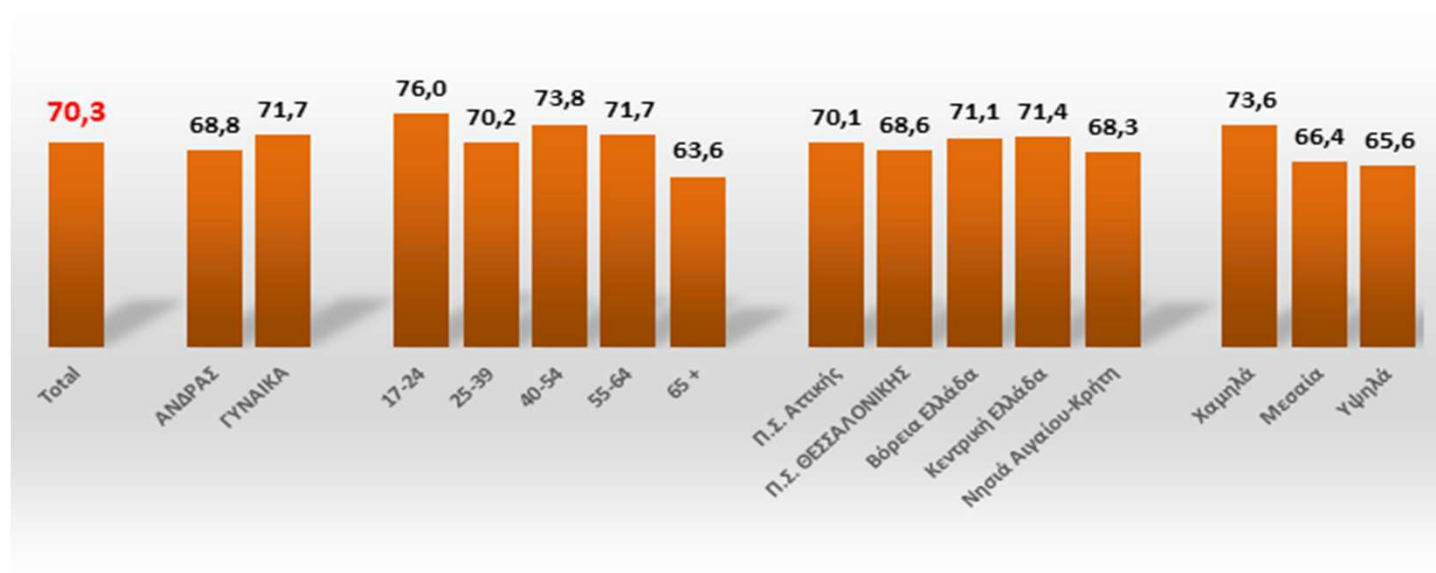
Έρευνα Κοινής Γνώμης

Ερώτηση 26

Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στην αντιμετώπιση της διαφθοράς;

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

«Πολύ» + «Αρκετά»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α: ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- ▶ Η πλειοψηφία των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα (85,7%) πιστεύουν ότι υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα. Αυτό υποδεικνύει πως οι πολίτες αντιλαμβάνονται τη διαφθορά ως ένα σημαντικό πρόβλημα. Μόλις το 13,3% θεωρεί τη διαφθορά στην Ελλάδα ένα μικρής σημασίας πρόβλημα. Συγκριτικά με την έρευνα του 2022, παρατηρούμε ότι τα αποτελέσματα κινούνται στα ίδια επίπεδα, με το αντίστοιχο ποσοστό τότε να βρίσκεται στο 80%. Παράλληλα, οι κύριοι λόγοι για τους οποίους θεωρείται ότι υπάρχει διαφθορά είναι η απουσία ελεγκτικών μηχανισμών (47,1%), η έλλειψη αυστηρού νομικού πλαισίου και επιβολής κυρώσεων (48,5%). Επίσης, υπάρχει και μια σημαντική διαπίστωση (29,1%) στην αναγνώριση της διαφθοράς ως μέρος της κουλτούρας ή συμπεριφοράς της κοινωνίας.
- ▶ Αναφορικά με την ανοχή, συνολικά το 94,3% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι υπάρχει ανοχή της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς. Αυτό αναδεικνύει το γεγονός ότι υπάρχει ανησυχητική ανοχή και αδιαφορία από τους πολίτες σε σχέση με το πρόβλημα της διαφθοράς. Όσον αφορά τις αιτίες ανοχής, οι κύριοι λόγοι που πιστεύουν οι πολίτες ότι υπάρχει, είναι το γεγονός ότι προτάσσεται το ατομικό συμφέρον έναντι του συλλογικού (73,6%) και ο φόβος ή η απειλή (20,2%). Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της προηγούμενης έρευνας, βλέπουμε ότι σήμερα υπάρχει μια μικρή αύξηση όσον αφορά την αντίληψη ότι υφίσταται ανοχή στη διαφθορά από την ελληνική κοινωνία (89,8%, Έρευνα 2022).

ΜΕΡΟΣ Α: ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- ▶ Σε σειρά ερωτήσεων που πραγματοποιήθηκαν για να αποτυπωθεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά η αντίληψη των ερωτώμενων για τη διαφθορά, το 29,1% θεωρεί καθόλου ανεκτό το να δίνεται δώρο μικρής αξίας σε γιατρό δημόσιου νοσοκομείου ως έκφραση ευγνωμοσύνης, ενώ αντίστοιχα το 76,8% αντιλαμβάνεται την απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης σε εταιρεία συμφερόντων του συζύγου της αρμόδιας υπουργού ως εξίσου μη αποδεκτό. Συμπερασματικά, φαίνεται ότι η πλειοψηφία τάσσεται εναντίον αυτών των πρακτικών, θεωρώντας τις μη αποδεκτές, ενώ παράλληλα υπάρχει ένα μικρό ποσοστό των ερωτώμενων που τις θεωρεί από πλήρως έως μερικώς ανεκτές.
- ▶ Τέλος, αναφορικά με την επίδραση της διαφθοράς στην εμπιστοσύνη στους θεσμούς και στην οικονομική ανάπτυξη, σχεδόν το 95% πιστεύει ότι η διαφθορά μειώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς, όπως τα κόμματα, οι κυβερνήσεις και η δικαιοσύνη, ενώ αντίστοιχα το 94,8% των ερωτώμενων πιστεύει ότι η διαφθορά έχει σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σε όλες τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες τα ποσοστά κυμαίνονται άνω του 90% σε ό,τι αφορά την αντίληψη ότι υφίσταται επίδραση της διαφθοράς στους παραπάνω τομείς που αναφέραμε.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- ▶ Σε ερώτηση που πραγματοποιήθηκε για το αν οι ερωτώμενοι έχουν βιώσει κάποιο περιστατικό διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων απαντάει αρνητικά (63,7%). Αντίστοιχα, το 29,4% αναφέρει ότι έχει γίνει μάρτυρας περιστατικών διαφθοράς τον τελευταίο χρόνο. Από αυτούς, το 36,4% εντοπίζεται στην ηλικιακή ομάδα των 40 έως 54 ετών, καθώς επίσης, σημαντικό ποσοστό παρατηρούμε και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης με το 40,2% να δηλώνει ότι έχει υπάρξει μάρτυρας αντίστοιχων περιστατικών. Επιπροσθέτως, μόνο το 17,2% των ατόμων που έχουν γίνει μάρτυρες περιστατικών διαφθοράς έχει καταγγείλει τα συγκεκριμένα περιστατικά, ενώ το 79,1% δεν προχώρησε σε καταγγελία. Ενδιαφέρον έχει το γεγονός πως και σε αυτή την ερώτηση το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελλόντων βρίσκεται μεταξύ των ηλικιών 40-54 (21,2%) καθώς και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης (22%). Όσον αφορά τους φορείς υποβολής καταγγελίας, ανάμεσα στους ερωτώμενους που έχουν καταγγείλει περιστατικά διαφθοράς, το 37,5% υπέβαλε την καταγγελία στην αστυνομία, το 19,6% στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και το 12,5% στη δικαιοσύνη, ενώ το 37,5% αναφέρει ότι υπέβαλε την καταγγελία σε άλλους φορείς.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- ▶ Σε ερώτηση που αφορά την αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς στην Ελλάδα, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (51,1%) προτείνει ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο με αποτελεσματικές ποινές που επιβάλλονται στους παραβάτες ως μία εν δυνάμει λύση στο ζήτημα της διαφθοράς. Ως σημαντική πρόταση καταγράφεται από το 41,7% των ερωτώμενων η ισχυρή πολιτική βούληση για τη λήψη δραστικών μεταρρυθμίσεων κατά της διαφθοράς. Επιπλέον, το 29,4% πιστεύει ότι η διαφάνεια στη λήψη δημοσίων αποφάσεων και η πρόσβαση των πολιτών στις πληροφορίες μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της διαφθοράς, ενώ το 18,7% πιστεύει πως απαιτούνται ανεξάρτητοι φορείς με αρμοδιότητα ελέγχου περιστατικών διαφθοράς. Όσον αφορά την αντιμετώπιση της διαφθοράς μέσω ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου με αποτελεσματικές ποινές που επιβάλλονται στους παραβάτες, οι πολίτες με μεσαία εισοδήματα (56,8%) φαίνεται να τη ξεχωρίζουν ως την πιο έμπιστη και αποτελεσματική λύση.
- ▶ Στο κομμάτι της επίδρασης της διαφθοράς στην καθημερινότητα των πολιτών, το 95,1% των ερωτώμενων πιστεύει ότι η καθημερινότητα του πολίτη επηρεάζεται σημαντικά ή αρκετά από την ύπαρξη διαφθοράς και μόλις το 0,4% δηλώνει ότι δεν επηρεάζεται καθόλου.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

- ▶ Αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους οι πολίτες δεν θα προχωρούσαν σε καταγγελία περιστατικού διαφθοράς, το πιο συχνό εμπόδιο που αναφέρεται είναι ο φόβος για τη δική τους ασφάλεια ή την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς τους (12,1%), ενώ ένα σημαντικό ποσοστό πιστεύει πως δεν θα υπάρξει αποτέλεσμα από την καταγγελία τους (31,2%). Επίσης, οι πολίτες αναφέρουν πως δεν εμπιστεύονται τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και τους θεσμούς (13,1%), και ένα μη αμελητέο ποσοστό θεωρεί πως δεν ξέρει πού πρέπει να απευθυνθεί για να καταγγείλει τη διαφθορά (4,3%). Αντίστοιχα για τους παράγοντες που παίζουν ρόλο στο αν θα κατήγγειλαν οι ερωτώμενοι περιστατικά διαφθοράς, οι περισσότεροι πολίτες αναφέρουν πως αισθάνονται ασφαλείς να καταγγείλουν ανώνυμα (43,8%), ενώ σημαντικό ποσοστό αναφέρει πως απαιτούνται επαρκείς αποδείξεις (33,4%) προκειμένου να καταγγείλουν ένα περιστατικό διαφθοράς. Όπως και στην πρώτη έρευνα του 2022, έτσι και σήμερα οι ερωτώμενοι θεωρούν ως κύριο λόγο για τον οποίο δεν θα κατήγγειλαν περιστατικό διαφθοράς το γεγονός ότι δεν θα υπάρξει αποτέλεσμα.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

- ▶ Στην τελευταία θεματική ενότητα του ερωτηματολογίου οι ερωτώμενοι απάντησαν σε μια σειρά ερωτήσεων που συντάχθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να καταγραφεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, μεταξύ άλλων, ο βαθμός αναγνωρισιμότητας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, καθώς και τα κανάλια επικοινωνίας και ενημέρωσης που επιλέγουν και προτιμούν οι συμμετέχοντες.
- ▶ Ο βαθμός αναγνωρισιμότητας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας είναι αρκετά υψηλός με το 63,8% των πολιτών να δηλώνει ότι γνωρίζει την ΕΑΔ και το 43,4% να αναφέρει ότι έχει γνώση για τις δράσεις και το έργο της. Σε σύγκριση με τον βαθμό αναγνωρισιμότητας που καταγράφηκε στην έρευνα του 2022, διακρίνουμε πως δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις και τα ποσοστά κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα. Παρατηρώντας τις κατηγοριοποιήσεις των ερωτήσεων ανά φύλο, βλέπουμε πως οι ερωτώμενοι των μικρότερων ηλικιών στην πλειοψηφία τους δεν γνωρίζουν την ΕΑΔ (65,4%) και τις δράσεις της (76,9%).
- ▶ Όσον αφορά την ενημέρωση για τις δράσεις της ΕΑΔ, το 24,7% αναφέρει πως έχει ακούσει ή ενημερωθεί για κάποια από τις δράσεις της τους τελευταίους 12 μήνες, ενώ το 72,6% δεν είναι ενημερωμένο για τις δράσεις της τον τελευταίο χρόνο. Η κύρια πηγή ενημέρωσης για τις δράσεις της ΕΑΔ φαίνεται να είναι το Internet, με το 45% των πολιτών να αναφέρει πως ενημερώθηκαν μέσω διαδικτύου. Τηλεόραση και μέσα κοινωνικής δικτύωσης ακολουθούν με ποσοστά 36,2% και 14% αντίστοιχα. Όπως ήταν αναμενόμενο το διαδίκτυο και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης κυριαρχούν στην ενημέρωση για το έργο της ΕΑΔ στις ηλικιακές κατηγορίες 17-24 (92,1%) και 25-39 ετών (55,8%), ενώ η τηλεόραση αποτελεί το κύριο μέσο ενημέρωσης για τις μεγαλύτερες ηλικίες.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

- ▶ Αναφορικά με τον τρόπο καταγγελίας υποθέσεων διαφθοράς, η πλειονότητα των πολιτών (31,9%) προτιμά να χρησιμοποιήσει την ηλεκτρονική καταγγελία μέσω του site της ΕΑΔ, ενώ το 27,4% προτιμά την τηλεφωνική γραμμή. Ακολουθούν ως προτιμώμενοι τρόποι καταγγελίας η καταγγελία μέσω gov.gr (10,7%) και η αποστολή e-mail (11%), τους οποίους προτιμούν περισσότερο οι νεαρότερες ηλικίες. Συγκρίνοντας τις δύο έρευνες, στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν παρατηρούμε κάποια μεταβολή στα καταγεγραμμένα ποσοστά, με τους προτιμώμενους τρόπους καταγγελίας να παραμένουν σταθεροί.
- ▶ Σε ερώτηση που αφορά το κατά πόσο παρακολούθησαν οι ερωτώμενοι κάποια διαφημιστική καμπάνια της ΕΑΔ στο διαδίκτυο ή τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, σχεδόν το 30% δηλώνει πως έχει δει κάτι σχετικό, ενώ το 67,2% δηλώνει το αντίθετο.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

- ▶ Όσον αφορά τον τρόπο ενημέρωσης που θα επέλεγαν οι ερωτώμενοι για να ενημερωθούν για το έργο και τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, το Internet (50,4%) αποτελεί το πιο δημοφιλές κανάλι επικοινωνίας, ακολουθούμενο από την τηλεόραση (41,6%) και την επίσημη ιστοσελίδα της ΕΑΔ (26,5%). Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, YouTube) επιλέγονται από το 19,1% των συμμετεχόντων, ενώ το ραδιόφωνο (9,1%) και ο Τύπος (12,5%) φαίνεται να είναι λιγότερο προτιμητέα. Στην κατηγοριοποίηση ανά ηλικία παρατηρούμε ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο, με τις νεότερες ηλικίες να προτιμούν το διαδίκτυο και τα Social Media για την ενημέρωσή τους αναφορικά με την ΕΑΔ, ενώ στις μεγαλύτερες ηλικίες, πέρα από την τηλεόραση που αποτελεί παραδοσιακό μέσο ενημέρωσης, βλέπουμε υψηλό ποσοστό και στην επιλογή του διαδικτύου. Στην ερώτηση που αφορά αποκλειστικά τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, το Facebook ξεχωρίζει με ποσοστό 28,6%, ενώ το YouTube, το Twitter και το Instagram ακολουθούν με ποσοστά 6,8%, 7,6% και 9,1% αντίστοιχα.
- ▶ Επιπλέον, οι περισσότεροι πολίτες θεωρούν πολύ και αρκετά σημαντικές τις δράσεις της ΕΑΔ για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών και της νέας γενιάς σε θέματα διαφθοράς και διαφάνειας σε συνολικό ποσοστό 74,5%.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

- ▶ Σε ερώτηση που πραγματοποιήθηκε για την αποτύπωση ενός κυρίαρχου μηνύματος για τον σκοπό και το έργο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, παρατηρείται πως η καταπολέμηση της διαφθοράς (32,6%) και η πρόληψη αυτής (13%) συμπυκνώνουν σε μεγάλο βαθμό τα προαναφερθέντα. Ακολουθούν ως αξιοσημείωτες φράσεις η προστασία της υγιούς και δίκαιης ανάπτυξης της χώρας και η ενίσχυση της διαφάνειας, με ποσοστά 11% και 10,1% αντίστοιχα.
- ▶ Συνολικά, η συμβολή της ΕΑΔ στην αντιμετώπιση της διαφθοράς αναγνωρίζεται σε μεγάλο βαθμό από το ερωτώμενο κοινό σε ποσοστό 70,3%, σε αντίθεση με το 20% που έχει διαφορετική άποψη. Για την μεγάλη πλειοψηφία της κοινής γνώμης, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας αναγνωρίζεται ως ο βασικός και καθοριστικός πυλώνας αντιμετώπισης της διαφθοράς στη χώρα μας.

Σας ευχαριστούμε

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ